AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2018 / 17 • Şubat 2018

ERMENİ İDDİALARININ YAHUDİ SOYKIRIMI ARDINDA SAKLANMA ÇABASI

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Yabancı düşmanlığının iyice arttığı Avrupada, sadece Türkler, Müslümanlar, sığınmacılar değil, Yahudiler de yabancı düşmanlığı karşısında endişelenmektedir. Bu endişenin yansımaları son günlerde kendini iyice göstermektedir. Yahudilerin endişe duydukları başka bir konu ise Holokostun artık eskisi kadar canlı olmamasıdır.

Avrupa Yahudi Kongresi Başkanı (İng. *European Jewish Congress* – *EJC*)Dr. Moşe Kantor, Avrupa Parlamentosunda Uluslararası Yahudi Soykırımı Kurbanlarını Anma etkinliği kapsamında, söz alarak, Yahudi soykırımı hatırasının unutulup gitmesi riskinden duyduğu endişeyi ifade etmiştir. Yahudi karşıtlığının hala Avrupanın gerçeği olduğunu vurgulayan Kantor[1], Holokostun artık Avrupada kanıksandığından bahsetmiştir. Holokostun hatırası kaybolduğu takdirde, soykırım mağdurlarının unutulacağını ve tüm tabuların yıkılacağını sözlerine eklemiştir. Kantorun Avrupadaki Yahudilerin geleceğine ilişkin çekindiği başlıca husus da Avrupada yükselişe geçen sağ popülizmin rüzgarındaki sağ eğilimli partilerin ırkçı ve anti-Yahudi söylemleridir.

Benzer bir gelişme de İsrail Parlamentosunda yaşanmıştır. 14 Şubat 2018 tarihinde *horizonweekly.ca* haberine göre İsrail Parlamentosu Knesset, Yesh Atid partisi lideri Yair Lipad tarafından İsrailin sözde Ermeni soykırımının tanınması için sunduğu tasarıyı reddetmiştir. Soykırım tasarısını Knessete sunan Lapid, Holokostu yaşamış bir ülkenin parlamentosunun Ermeni soykırımını ve buna ait bir gün belirlenmesini kabul etmemesinin hiçbir sebebinin olamayacağını söylemiştir. Knessetteki oylamada Ermeni soykırım iddialarının reddedilmesi de Holokostun Ermeni soykırım iddiaları ile bir tutulamayacağının bir göstergesidir.

Ermeni soykırım iddiaları Holokostla bir tutulamaz. Bunu sadece Türkler değil, Holokostu yaşamış İsrailliler de dile getirmektedir. Buna örnek olarak, Musevi Cemaatinin haftalık yayını *Şalom*un Genel Yayın Yönetmeni İvo Molinas, 1915 olaylarının soykırım olarak nitelendirilmesinin Holokostun anlamını hafifleteceği görüşünü savunmuştur[2].

Ermeni soykırımı iddiaları savunucuları 22 Nisan 2018de Times Meydanında bir anma etkinliği hazırlığı içerisindedir. *Massis Post*un haberine göre, Soykırım farkındalık ayı Nisan olarak belirlenecek ve Yahudi Soykırımı Anma Günü[3] (Yom HaShoah) anılacaktır. Amerikadaki bu anma etkinliği, kendinden menkul bir tanımlama ile soykırım olarak ileri sürülen olayları kapsamaktadır. Oysa Ermeni iddiaları, BM tarafından hukuki bir tanım olan

soykırım olarak kabul edilmediği için değerlendirilemez. Buna rağmen bu iddiaların ardında ve mağdurları arasında en fazla Ermeni iddiaları destekçileri ön plana çıkmaktadır. Ermenilerin bu şekilde ön plana çıkması da söz konusu anma etkinliğinin bir festival gibi algılanmasına yol açmaktadır. Ermeni diasporası ve Ermeni soykırım iddialarını destekleyenler de durumlarından hoşnut değillerdir. Soykırım hukuki terimi ile istedikleri neticeyi alamamış olacaklar ki, Ermenistan Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan da yeni bir dile ihtiyaç duyduklarını ifade etmiştir[4]. Buna rağmen kendilerini bu anma etkinliğine dahil etme çabaları soykırım hukuki tanımının içini boşaltmaktadır.

Sözde Ermeni soykırımı temsilcileri soykırım sözcüğü ile talep ettiklerini istedikleri kadar kısa bir sürede elde edemeyince çareyi kanıtlanmış ve hukuken tescil edilmiş bir soykırım olan Holokostun ardına saklanmakta bulmuşlardır. AVİM, Avrupa Yahudi Kongresi Başkanı Dr. Moşe Kantorun endişelerini paylaşmaktadır. Ancak rahatsız oldukları gelişmeleri önlemenin bir gereği de soykırım tanımının içinin boşaltılmasına neden olabilecek durumların önüne geçmek için hareket etmektir. Soykırım iddiaları ile dikkatleri üzerlerine çekmeye çalışanlar kavramın içini boşaltmakta, Holokost mağdurları ise buna etkili karşılık vermemekle kendi gerçeklerinin sulandırılmasına olanak sağlamaktadır.

[1] EJC President warns Europe as Holocaust memory fades, *israelnationalnews.com*, 24 Ocak 2018, http://www.israelnationalnews.com/News/News.aspx/241102.

[2] 1915e Soykırım Dersek, Holokosta Ne Diyeceğiz?, *T24*, 14 Şubat, 2015, http://t24.com.tr/haber/1915e-soykirim-dersek-holokosta-ne-diyecegiz,287177.

[3] 26 Ocak tarihi Birleşmiş Milletler tarafından Uluslararası Yahudi Soykırımı (Holokost) Kurbanlarını Anma Günü olarak belirlenmiştir. BMnin Ermeni soykırımı iddiaları için belirlediği böyle bir gün bulunmamaktadır.

[4] President Attends 6th Pan-Armenian Armenia-Diaspora Conference, *Official Website of the President of the Republic of Armenia*, 18 Eylül, 2017, http://www.president.am/en/press-release/item/2017/09/18/President-Serzh-Sargsyan-took-part-in-Armenia-Diaspora-Conference/.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "ERMENİ İDDİALARININ YAHUDİ SOYKIRIMI ARDINDA SAKLANMA ÇABASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2018 / 17. Şubat 21. Erişim Kasım 01, 2026. https://avim.org.tr/tr/Yorum/ERMENI-IDDIALARININ-YAHUDI-SOYKIRIMI-ARDINDA-SAKLANMA-CABASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır